

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/209/2017
Identifikačné číslo spisu:	8409201954
Dátum vydania rozhodnutia:	21.06.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:8409201954.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne G. K., bývajúcej v D., M. XXX, zastúpenej Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Poprade, Nám. sv. Egídia 40/93, proti žalovanej Nemocnici Dr. V. Alexandra v Kežmarku, n. o., so sídlom v Kežmarku, Huncovská 42, zastúpenej JUDr. Janou Murárovou, advokátkou so sídlom v Poprade, ul. 1. mája 220/19, o náhradu škody na zdraví, vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 4 C 47/2009, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 18. mája 2017 sp. zn. 14 Co 34/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Kežmarok rozsudkom z 20. novembra 2015 č. k. 4 C 47/2009-427 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala náhrady škody na zdraví a to odškodnenia za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia a náhrady nákladov spojených s liečením. V odôvodnení uviedol, že 25. januára 2012 bolo v Obchodnom vestníku SR zverejnené uznesenie Okresného súdu Prešov o povolení reštrukturalizácie žalovanej č. k. 3R/10/2011-117, ktorým bola povolená reštrukturalizácia žalovanej a 20. júna 2012 bolo v Obchodnom vestníku SR zverejnené uznesenie Okresného súdu Prešov č. k. 3R/10/2011-282, ktorým súd potvrdil reštrukturalizačný plán žalovanej a reštrukturalizáciu žalovanej ukončil. Ďalej uviedol, že za deň zistenia bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia treba považovať okamih (deň) ustálenia zdravotného stavu poškodeného, pričom tento okamih nemusí byť totožný s dňom vyhotovenia lekárskeho posudku o bolestnom alebo o sťažení spoločenského uplatnenia. Dospel k záveru, že najneskôr 4. decembra 2008 bola utrpená bolesť žalobkyne v súvislosti s operačným zákrokom vykonaným 4. decembra 2008 a následným liečením, ako aj sťaženie jej spoločenského uplatnenia preukázateľne zistené a za deň vzniku pohľadávok žalobkyne na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia treba považovať 4. december 2008. Pokiaľ išlo o druhý znalecký posudok, ktorý bol vyhotovený 12. októbra 2011, za deň vzniku ďalších nových pohľadávok žalobkyne považoval 12. október 2011. Ustálil, že žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu cestovného na cestách do zdravotníckych zariadení v Kežmarku a v Košiciach a to v období od 5. mája 2008 do 13. decembra

2008 a nárok na náhradu tohto cestovného vznikol vynaložením nákladov na poslednú cestu, t. j. najneskôr 13. decembra 2008. Konštatoval, že všetky pohľadávky vznikli pred začatím reštrukturalizácie žalovanej a preto si žalobkyňa tieto nároky mala uplatniť v reštrukturalizačnom konaní žalovanej. Súd prvej inštancie ako ďalší dôvod zamietnutia žaloby považoval neunesenie dôkazného bremena žalobkyňou vo vzťahu k preukázaniu existencie základných predpokladov vzniku zodpovednosti žalovanej podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka a to predovšetkým v príčinnej súvislosti medzi škodou, ktorá vznikla žalobkyni na zdraví a konaním žalovanej. Rozhodnutie o trovách konania si vyhradil na samostatné rozhodnutie.

2. Krajský súd v Prešove uznesením z 18. mája 2017 sp. zn. 14 Co 34/2016 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil vo výroku o zamietnutí žaloby a konštatoval, že konanie o predmetnej žalobe sa zastavilo z dôvodu skončenia reštrukturalizácie žalovanej. Dospel k záveru, že nároky uplatnené v prejednávacom spore si mohla a mala žalobkyňa uplatniť v reštrukturalizačnom konaní a keďže tak neurobila, zverejnením uznesenia o potvrdení reštrukturalizačného plánu žalovanej podľa § 155 ods. 2 ZKR v Obchodnom vestníku právo žalobkyne vymáhať tieto pohľadávky voči žalovanej zaniklo.

3. Žalobkyňa proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie s tým, že dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“). V dovolaní uviedla, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (nárok na náhradu škody na zdraví vzniká najneskôr ukončením liečby a v prípade, ak sa neskôr objavia ďalšie následky škodovej udalosti, o ktorých poškodený objektívne nemohol vedieť, vzniká nárok na odškodnenie týchto následkov až od ukončenia ich liečby alebo - ak ide o neliečiteľné následky - od času, kedy sa o nich poškodený dozvedel. Z týchto dôvodov žalobkyňa žiadala uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie zamietnuť. Uviedla, že dovolateľka v dovolaní nepreukázala existenciu dovolacieho dôvodu, o ktorý podané dovolanie opiera.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti C.s.p. treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky)].

7. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

9. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 C.s.p. V danom prípade je v dovolaní uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 C.s.p.

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku tejto viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 C.s.p. je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu.

14. V prípade dovolania, prípustnosť ktorého vymedzuje dovolateľ z § 421 C.s.p., má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.) kľúčový význam. Závery o (ne)prípustnosti dovolania prijíma dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C.s.p.SP). Výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ súdu vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky.

15. Žalobkyňa prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

16. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom

odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

16.1. Pokiaľ dovolateľ v takom dovolaní nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C.s.p., ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 C.s.p. (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str.1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, sp. zn. 3 Cdo 28/2017).

17. V danom prípade žalobkyňa v dovolaní uviedla všeobecnú charakteristiku nesprávnosti, ku ktorým podľa jej názoru došlo pred prvoinštančným a odvolacím súdom, avšak neoznačila rozhodnutia dovolacieho súdu vyjadrujúce právne názory, od ktorých sa odvolací súd odklonil a zaujal iný právny názor, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal dovolací súd v rozhodnutiach. Z tohto dôvodu dovolací dôvod nebol žalobkyňou vymedzený spôsobom uvedeným § 431 až 435 C.s.p. Absenciu takej náležitosti považuje C.s.p. za dôvod pre odmietnutie dovolania.

18. Najvyšší súd, konštatujúc danosť dôvodov pre odmietnutie dovolania v zmysle § 447 písm. f/ C.s.p., dovolanie žalobkyne odmietol.

19. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 C.s.p.) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.